

Markkinainnovaatiot (MAX)/ Järvinen Eero

18.5.2022

Sisäinen

Tukkumarkkinoiden tiedonvaihdon kehitysfoorumin pöytäkirja 18.5.2022

Aika 18.5.2022 klo 9.00–11.30

Paikka Fingridin toimisto, Läckisepäntie 21

Läsnä	Eero Järvinen Teemu Väre Jarmo Lapakko Anssi Toura Ina Lehto Janne Kauppi Jari Nykänen Jari Aurojärvi Henri Kemppe Elina Säiläkivi	Fingrid Oyj Fingrid Oyj EPV Energia Oy Helen Oy Energiateollisuus Energiateollisuus Paikallisvoima ry Power Deriva Oy UPM Energy Oy Caruna Oy
Poissa	Pasi Kuokkanen Riina Heinimäki Ville Kuusela	Suomen EIFi Oy Energiateollisuus Solteq Oyj

1 Asialista**1.1 Kevään ajankohtaiset**

Eero esitteli kevään ajankohtaisista tapahtumista kahden osapuolen väliseen mittaustietojen vaihtoon liittyneen tapauksen, huhtikuun lopussa julkaistun datahubin ulkopuolisten varttimittausten tiedonvaihdon suosituksen ja siihen liittyvän tiedotteen ja EU-tason kehitystyössä tapahtuneen edistyksen. Näistä on kerrottu yksityiskohtaisemmin kokouksen esitysmateriaalissa.

Keskusteltiin osapuolten väliseen mittaustietojen välitykseen jatkossa kohdistuvista haasteista ja muutostarpeista, kun jatkossa jakeluverkonhaltijat laajemmassa mitassa luopuvat MSCONS-sanomien lähetys- ja vastaanottokyvykkyydestä. Toisaalta todettiin, että koska yksi datahubin käyttöönoton olennaisimmista syistä oli kustannussäästöjen tarjoaminen, toimijat eivät halua ylläpitää päällekkäisiä kyvykkyyksiä. Korostettiin, että mittaustietojen hakeminen datahubin ulkopuolisille verkoille tulisi tehdä mahdollisimman helpoksi esimerkiksi jonkin kevyen rajapintaratkaisun avulla. Keskusteltiin myös, että asiaa voisi yrittää tuoda vielä vahvemmin esiin teollisuusverkkojen suuntaan, jotta vältytään mahdollisesti pikaistenkin mittaustietojen vaihdon lopetusten aiheuttamilta ongelmilta. Fingrid selvittää asiaa Datahubin kanssa.

Datahubin ulkopuolisten varttimittausten tiedonvaihdon suosituksesta mainittiin, että merkittävimmät kommentit saatiin järjestelmätoimittajilta. Yhteenvetona todettiin, että jatkossa vastaavissa kommentointipyynnöissä kannattaa olennaisia tahoja lähestyä myös kohdennetusti, jotta saadaan kerättyä mahdollisimman kattavat kommentit. Nostettiin myös esille, että kohdennettuun lähettämiseen tarvittavia yhteystietoja kannattaa kerätä ja ylläpitää jo etukäteen, sillä esimerkiksi nyt käytetty järjestelmätoimittajien lista ei todennäköisesti kattanut kaikkia tahoja.

Markkinainnovaatiot (MAX)/ Järvinen Eero

18.5.2022

Sisäinen

1.2 Tulevat markkinamuutokset

Teemu esitteli tulevia markkinamuutoksia aikajanalla. Todettiin, että osa esitetyistä muutoksista oli siirtynyt eteenpäin alkuperäisestä aikataulusta. Keskusteltiin pohjoismaisista ja eurooppalaisista reservimarkkinapaikoista; mitkä ovat Suomen mahdollisuudet liittyä eurooppalaisille markkinapaikoille, jos muilla Pohjoismailla on haasteita pysyä aikataulussa. Irtoaminen pohjoismaisesta rintamasta tarkoittaa samalla myös hyötyjen jäämistä rajalliseksi.

1.3 Tiedonvaihdon iso kuva

Eero esitteli lyhyesti, miten tiedonvaihdon ison kuvan kartoittaminen on edistynyt. Alkuperäinen aikataululupaus oli osoittautunut haasteelliseksi. Nyt selvitys on rajattu koskemaan vain sellaista tiedonvaihtoa, jossa Fingrid on osapuolena. Tämä liittyy osittain myös siihen, että Fingridillä ei ole intressiä rajoittaa vaihtoehtoisia tiedonvaihtotapoja kahden markkinaosapuolen välillä molempien ollessa tyytyväisiä toimintatapaan.

Samassa keskustelussa nousi esiin myös se, että Fingridillä on vastikään edennyt projekti, jossa mahdollistetaan kevyempi tiedonvaihtokanava reaalityiedonvaihdolle niille toimijoille, joita ei koske NC ER-verkkosäännön vaatimukset.

1.4 Tuotantosuunnitelmien kehitysajatukset

Teemu esitteli tuotantosuunnitelmien tiedonvaihtokehityksen taustaa ja millaisia ajatuksia Fingridillä on tähän liittyen. Todettiin, että joillakin tasevastaavilla voi jo olla ECP käytössä, jos ne toimivat myös reservimarkkinoilla.

ECP:hen liittyen keskustelussa nousi jälleen esiin huoli sen käyttövarmuudesta. Tuotantosuunnitelmat ovat kriittisempiä kuin esimerkiksi yksittäiset säätöpyynnöt, joten niiden lähettämistä ECP:llä on hyvä tarkastella perusteellisesti, ja miettiä vaihtoehtoinen toimintamalli niiden toimittamiselle. Selkeytettiin myös vielä, että Fingrid kannustaa laajentamaan ECP:n käyttöä tietoisesti monista syistä, muun muassa koska alusta on ilmainen ja ENTSO-E:n ylläpitämä. Lisäksi ECP:n voidaan nähdä auttavan markkinoihin liittyvien toimintamallien harmonisoinnissa pohjoismaalaisella ja eurooppalaisella tasolla.

Toivottiin myös, että 15 minuutin tuotantosuunnitelmia voisi alkaa lähettämään joustavasti jo hyvissä ajoin ennen varttitaseen 22.5.2023 tapahtuvaa käyttöönottoa. Mitä enemmän tiedonvaihtoa saadaan siirrettyä varttiin jo etupainotteisesti, sitä vähemmän painetta on varsinaisella siirtymäpäivämäärällä. Fingrid keskustelee seuraavaksi tuotantosuunnitelmien toimituksen muutoksista sisäisesti ja tavoitteena on julkaista mahdolliset muutosohjeistukset kesäkuun 2022 aikana. Lisäksi todettiin, että mahdolliset muutokset olisi hyvä saada sisällytetyksi Fingridin valmistelemaan varttitaseen infopakettiin.

1.5 Sanomaliikenne- ja muu tiedonvaihto-ohjeistus

Eero esitteli ajatuksia, joita Fingridin sisäisessä tiedonvaihtotiimissä oli herännyt liittyen erinäisten tiedonvaihto-ohjeistuksien päivitystarpeisiin ja ohjeistuksen kehittämiseen. Datahubilla on sattumoisin ollut samanlainen projekti käynnissä, jonka tulokset ovat

Markkinainnovaatiot (MAX)/ Järvinen Eero

18.5.2022

Sisäinen

valmiita toukokuun loppupuolella. Näihin tuloksiin peilaten yritetään parantaa myös emoyhtiön ohjeistusta.

Keskusteluissa nousi esiin se, että hakuominaisuuksien pitää olla riittäviä ohjeistuksen ollessa runsasta. Myös asioiden ja dokumenttien toisiinsa liittymisen esittäminen nähtiin panostamisen arvoisena. Arvostettiin myös mahdollisuutta ohjeiden tulostukseen ja kopiointiin. Päällekkäisyyksien välttämistä ohjeistuksessa pidettiin lähtökohtaisesti hyvänä, mutta se ei saisi johtaa liian epäselvään ja ristiviittauksia täynnä olevaan dokumentaatioon, vaan luettavuus on tärkeämpää. Arvostettiin myös versiohistorian olemassaoloa ja sitä, että ohjedokumentin kahta eri versiota voi verrata keskenään saadakseen pikaisen ymmärryksen muutoksista.

Ohjeistuksesta itsestään toivottiin, että dokumentaatio ilmaisisi selkeästi, millaisia tietoja vaaditaan toimitettavaksi missäkin yhteydessä. Esimerkkinä tällaisesta on tehon ja energian suhteen muuttuminen siirryttäessä tunnista 15 minuutin taseselvitykseen. Tämä voi helposti aiheuttaa sekaannusta, jos ei täysin ymmärretä mitä yksikköä käytetään kussakin yhteydessä. Pidettiin myös tärkeänä, että tehdään selväksi, mitkä kaikki toimitukset toimitetaan vartin ja mitkä tunnin aikaresoluutiassa.

1.6 Käytettävien tunnusten yhdenmukaistaminen

Teemu alusti keskustelun liittyen nykyisin käytettävien osapuoli-, mittauspiste- ja mittausalue-tunnusten yhtenäistämiseen. Keskusteltiin paljon tunnusjärjestelmien muuttamisen mukanaan tuomista hyödyistä ja haitoista. Kansainvälisten tunnusjärjestelmien pitkiä tunnisteita kritisoitiin siitä, että satunnaisia valittuja pitkiä numerosarjoja ei pysty muistamaan tai yhdistämään muuhun tietoon.

Foorumin oli vaikea löytää yhdenmukaistamisesta konkreettisia hyötyjä, eikä sitä pidetty erityisen kiireellisenä. Tätä ei myöskään nähty erillisesti edistettävänä projektina, vaan muun kehityksen yhteydessä tapauskohtaisesti tarkasteltavana asiana. Lisäksi pohdiskeltiin aiheuttavatko uudet ja merkkimäärältään runsaammat tunnukset ongelmia niissä sanomaformaateissa, joissa esimerkiksi tunnuksien pituus on rajoitettu. Ehdotettiin, että selvitystyö voisi alkuun keskittyä teknisten rajoitteiden tunnistamiseen ja listaamiseen. Lähtökohtaisesti foorumin jäsenet eivät pitäneet suurena ongelmana, että kansalliset ja uudet tunnukset ovat käytössä rinnakkain.

1.7 Muut nostot ja vapaa keskustelu, seuraavien foorumien päivämäärät

Ehdotettiin, että tulevien foorumien materiaalit asetettaisiin osallistujien saataville hyvissä ajoin (n. viikko) ennen kokousta tutustumista varten. Eero huolehtii, että jatkossa toimitaan näin. Päätettiin Q3 ja Q4 kokouspäivämääräksi tiistai 13.9. klo 9–12 ja tiistai 22.11. klo 9–12. Kokouksen muistio ja materiaalit julkaistaan kehitysfoorumien nettisivuilla.

[Nimenselvennys]
[tehtävänimike]

[Nimenselvennys]
[tehtävänimike]

Markkinainnovaatiot (MAX)/ Järvinen Eero

18.5.2022

Sisäinen

Liitteet [Tukkumarkkinoiden tiedonvaihdon kehitysfoorumi 20220518](#)

Jakelu Tukkusähkömarkkinoiden tiedonvaihdon kehitysfoorumi

Tiedoksi Tukkusähkömarkkinoiden tiedonvaihtotiimi